

मागेल त्याला शेततळे” योजना संपूर्ण राज्यात लागू
करणेबाबत

**महाराष्ट्र शासन
नियोजन विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक: शेततळे-२०१६/प्र.क्र.१(७४)/रोहयो-५

१६ वा मजला, नविन प्रशासकीय भवन, मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
तारीख: १० ऑक्टोबर, २०१६.

वाचा -

१) शासन निर्णय क्रमांक: शेततळे-२०१६/प्र.क्र.१(७४)/रोहयो-५

प्रस्तावना -

महाराष्ट्रात गेल्या काही वर्षात पावसाचे प्रमाण कमी तसेच अनिश्चित झाले आहे. त्यामुळे कोरडवाहू क्षेत्रातील पुर्णतः पावसावर अवलंबून असलेल्या पिकांवर तसेच त्यांच्या उत्पादनावर विपरीत परिणाम होत आहे.

मा. मुख्यमंत्री महोदयांनी व मा. मंत्री (रोहयो) यांनी दुष्काळी जिल्हयांचा दौरा केला असता पावसात पडलेला खंड व पाण्याची टंचाई व पिकांचे नुकसान होऊ नये यासाठी शेततळे उपलब्ध करून देण्याची मागणी शेतक-यांनी केलेली आहे. शेती उत्पादनामध्ये शाश्वतता आणण्यासाठी तसेच दुष्काळावर मात करण्यासाठी शेततळे उपयुक्त असल्याने राज्यातील पर्जन्यावर आधारित कोरडवाहू शेतीसाठी पाणलोट व जलसंवर्धन माध्यमातून जलसिंचनाची उपलब्धता वाढविणे तसेच संरक्षित व शाश्वत सिंचनाची सुविधा निर्माण करण्यासाठी मा. मुख्यमंत्री महोदयांनी उपरोक्त परिस्थितीचा सारासार विचार करून हिवाळी अधिवेशनात नागपूर येथे “ मागेल त्याला शेततळे ” ही योजना जाहीर केली. सदरचा कार्यक्रम हा शासनाचा महत्वाकांक्षी कार्यक्रम असून हा कार्यक्रम flagship programme म्हणून अंमलबजावणी करण्यात येत असल्याचे जाहीर केले.

शेततळ्यांमुळे शेतकऱ्यांना खरीप हंगामात पावसाच्या खंडीत कालावधीत फायदा झाला असून उत्पादनात काही प्रमाणात शाश्वतता आली आहे. या शेततळ्याच्या झालेल्या कामाचे मुल्यमापन अँग्रीकल्चर फायनान्स कॉर्पोरेशन (ए.एफ.सी.), मुंबई या त्रयस्थ संस्थेमार्फत करण्यात आले असून संस्थेच्या अभिप्रायात “शेततळे निर्माण केल्यामुळे शेतकऱ्यांचे उत्पादन व उत्पन्नात वाढ होवून शेतकऱ्यांचे जीवनमान उंचावण्यास मदत झाली आहे. शेततळे ही योजना शेतकऱ्यास संजीवनी देणारी योजना ठरली आहे.” असे सकारात्मक नमुद केले आहे.

मागेल त्याला शेततळे या योजनेअंतर्गत १,११,१११ शेततळी घेण्याचे प्रस्तावित आहे. सदर योजनेस मा. मुख्यमंत्री यांनी मान्यता दिली असून सदर योजना संपूर्ण राज्यात लागू करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

तसेच पावसाळी अधिवेशनात विधानसभेत तारांकित प्रश्न उपस्थित करण्यात आला होता. सदर प्रश्नाच्या चर्चेच्या वेळी विधानसभा सदस्यांनी “मागेल त्याला शेततळे ” योजना कोकण विभागात देखील लागू करावी अशी मागणी केली आहे. त्याअनुषंगाने सदर योजना कोकण विभागास लागू करण्यासंदर्भात मा.मंत्री (रोहयो) यांनी निर्देश दिले आहेत. योजना कोकण विभागासाठी लागू करावयाची झाल्यास पात्र लाभार्थ्यांसाठी असलेली दिनांक १७/२/२०१६ मधील अट शिथिल करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी दिलेल्या निर्देशानुसार राज्यात “मागेल त्याला शेततळे” योजनेअंतर्गत दिनांक २९.९.२०१६ रोजी मा.मुख्यमंत्री महोदयांचे अध्यक्षतेखाली झालेल्या कोकण विभागातील बैठकीत असे निर्देश देण्यात आले की, मागेल त्याला शेततळे योजना कोकण विभागासह संपूर्ण राज्यात लागू करण्यात यावी. त्यास अनुसरून खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय -

राज्यात “ मागेल त्याला शेततळे ” योजनेची अनुदान पध्दतीने अंमलबजावणी करण्यास शासनाची मुदतवाढीसह मान्यता देण्यात येत आहे. ५० पैसे आणेवारीची अट शिथिल करून ही योजना राज्यातील सर्व जिल्ह्यात राबविण्यास मान्यता देण्यात येऊन १,११,१११/- इतक्या अर्जांचे सुधारीत लक्षांक देऊन सोबत जोडण्यात आलेल्या रकाना क्रमांक ८ नुसार जिल्हा निहाय मंजूर लक्षांक सोबतच्या परिशिष्ट-अ मध्ये दर्शविण्यात येत आहे.

सदरचा शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या दिनांक १७/२/२०१६ च्या शासन निर्णयास अधीन राहून निर्गमित करण्यात येत आहे. सदर शासन निर्णयातील “मागेल त्याला शेततळे” कार्यक्रमासाठी लागणारा निधी योजनेतर-“Drought Mitigation Measures” अंतर्गत रोहयो विभागास मदत व पुनर्वसन विभागाकडून उपलब्ध करून देण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६१०१३११३१०९६८१६ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डॉ पुरुषोत्तम भापकर)
सचिव (रोहयो), महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव,
३. मा.मंत्री (रोहयो), यांचे खाजगी सचिव,
४. सर्व मा.मंत्री, / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
५. मा.समिती प्रमुख, महाराष्ट्र विधानमंडळ रोहयो समिती, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
६. मुख्य सचिव यांचे सहसचिव,
७. सर्व अप्पर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/ सचिव, मंत्रालयीन विभाग

८. सर्व विभागीय आयुक्त,
९. आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
१०. संचालक, मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
११. सर्व संचालक, कृषि आयुक्तालय, पुणे
१२. मुख्य अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर), पुणे
१३. संचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे
१४. सर्व जिल्हाधिकारी,
१५. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,
१६. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक,
१७. सर्व अधीक्षक अभियंता, पाटबंधारे, /सर्व अधीक्षक अभियंता, लघु पाटबंधारे, (स्थानिक स्तर)
१८. संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई, /महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मुंबई (प्रसिध्दीकरीता),
१९. सर्व जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी,
२०. सर्व उपायुक्त (विकास)
२१. महालेखापाल, (लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई व नागपूर,
२२. महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई व नागपूर,
२३. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
२४. सर्व उपसचिव/सर्व अवर सचिव व सर्व कार्यासन अधिकारी, रोहयो व सर्व मंत्रालयीन विभाग,
२५. निवडनस्ती रोहयो-५.

मागेल त्याला शेततळे जिल्हानिहाय सुधारीत लक्षांक

अ.क्र.	जिल्हा	लक्षांक	प्राप्त अर्जाची संख्या	सेवा शुल्क भरलेले अर्जाची संख्या	पात्र गावातील अर्जाची संख्या	सुधारित लक्षांक पात्र अर्जाच्या संख्येच्या प्रमाणात	५० पैसे आणेवारी अट रद्द केल्यास सुधारित लक्षांक
१	२	३	४	५	६	७	८
१	ठाणे						३००
२	पालघर						५००
३	रायगड						४००
४	रत्नागिरी						४००
५	सिंधुदूर्ग						४००
कोकण विभाग							२०००
६	नाशिक	२५०४	१७४५५	१४०७५	१३२६४	९९००	९०००
७	धुळे	९५३	५६१	४०४	१६७	५००	५००
८	नंदुरबार	८००	१७७८	१३९०	१२५१	१०००	१०००
९	जळगांव	१६७१	२२३५	१७५७	१५३८	२०००	२०००
१०	अहमदनगर	२३९२	१७५४२	१३६९८	६४३५	९०००	८५००
नाशिक विभाग		८३२०	३९५७१	३१३२४	२२६५५	२२४००	२१०००
११	पुणे	१२७३	३००५	२२२६	१६७२	३०००	२५००
१२	सोलापूर	१९१६	११७९४	९०११	८२५८	८०००	८०००
१३	सातारा	७७५	१७६०	१४०१	१००६	२०००	२०००
१४	सांगली	९१६	११११७	८५४१	२५६३	४८००	४५००
१५	कोल्हापूर	४०७	६२	१९	५	२०	३२०
पुणे विभाग		५२८७	२७७३८	२११९८	१३५०४	१७८२०	१७३२०
१६	औरंगाबाद	२४१७	११४५४	९२५२	९२०५	९०००	९१००
१७	जालना	१७०६	७७९३	६१०४	५१५४	६०००	६०००
१८	बीड	२४८०	८०५२	६४०७	३५६४	६५००	६५००
१९	लातूर	१९२३	५३४१	४२३४	२३०५	४५००	४८००
२०	उस्मानाबाद	१९६६	३२०१	२४२८	२३१४	३५००	३७००
२१	नांदेड	२५३८	५७२४	४४८१	३५६५	५०००	५०००
२२	परभणी	१६६२	३०२६	२४३७	२४०४	३०००	३०००
२३	हिंगोली	१५०८	१७४८	१३५३	९६१	१८००	१५००
औरंगाबाद विभाग		१६२००	४६३३९	३६६९६	२९४७२	३९३००	३९६००
२४	बुलढाणा	२६११	४२६७	३४२९	२८६६	४५००	५०००
२५	अकोला	२११०	२४८६	१९६०	१७३९	३५००	३५००
२६	वाशिम	१८९२	२३५१	१७६४	१२५७	२०००	१९००
२७	अमरावती	३१५९	४२९२	३४१२	३१०५	४५००	४५००
२८	यवतमाळ	३४४३	३८१३	३२१०	२७७८	४५००	४५००
अमरावती विभाग		१३२१५	१७२०९	१३७७५	११७४५	१९०००	१९४००
२९	वर्धा	२०३४	२९८८	२१४२	१९९७	३२००	३२००
३०	नागपूर	१८२९	३३३८	२४०४	२३५५	३५००	३५००
३१	भंडारा	८५२	१५६८	१३१०	१०९०	१५००	१२००
३२	गोंदिया	४६०	६९०	५८२	३७६	४५०	४५०
३३	चंद्रपूर	१९६३	३९६३	३११७	२४९१	२४४१	१९४१
३४	गडचिरोली	१३४०	४३०६	३४५६	३३३८	१५००	१५००
नागपूर विभाग		८४७८	१६८५३	१३०११	११६४७	१२५९१	११७९१
एकूण महाराष्ट्र		५१५००	१४७७१०	११६००४	८९०२३	११११११	११११११